

Coronavirus (COVID-19): Ordonanța de urgență nr. 52/2020 – măsuri privind gestionarea fondurilor europene în contextul pandemiei

La data de 21 aprilie 2020 a fost publicată în Monitorul Oficial Partea I, nr. 325, Ordonanța de urgență nr. 52/2020 pentru modificarea art. 29³ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, precum și pentru adoptarea unor măsuri privind beneficiarii de fonduri europene în contextul răspândirii COVID-19.

În contextul în care pandemia de COVID-19 și instituirea stării de urgență pe teritoriul României sunt de natură a crește riscul de pierdere a fondurilor alocate României în perioada de programare 2014-2020, măsurile legislative adoptate sunt menite să antameze riscurile și dificultățile la care se expun operatorii economici care au accesat sau accesează fonduri nerambursabile pe perioada stării de urgență. Totodată, s-a observat că, în situația actuală, sunt necesare măsuri care să diminueze riscul de reziliere a contractelor de finanțare ca urmare a accesului limitat al beneficiarilor la resursele umane necesare pregătirii documentelor pentru accesarea fondurilor europene. De asemenea, s-a observat că este necesar să fie asigurat un flux suplimentar de numerar, pentru constituirea de stocuri de materii prime și echipamente aferente angajamentelor legale în curs de implementare.

Cele mai importante modificări adoptate prin Ordonanța de urgență nr. 52/2020 sunt următoarele:

- ✓ **Prefinanțarea în tranșe de maxim 30%, față de procentul de 10% prevăzut de vechea reglementare**

Una dintre cele mai importante modificări adoptate prin Ordonanța de urgență nr. 52/2020 vizează procentul de prefinanțare prevăzut de art. 15 din O.U.G. 40/2015. În acest sens, Ordonanța de urgență nr. 52/2020 prevede că **pentru o serie de proiecte se acordă prefinanțare în tranșe de maximum 30% din valoarea eligibilă a proiectului, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, anterior valoarea tranșelor fiind de doar maximum 10%.**

Sunt vizați de aceste modificări, în special, orice alți beneficiari decât cei prevăzuți la art. 6 alin. (1), (2), (2¹), (3), (4) și (6) ai Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, **cu condiția să existe contracte de achiziție de produse, echipamente și de lucrări aflate în implementare.**

În general, **beneficiari excluși de la aplicarea acestei măsuri sunt instituțiile sau unități ale statului**, precum beneficiarii care sunt finanțați integral din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, unitățile care funcționează sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor sau unitățile care funcționează sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

Beneficiarii care doresc să se prevaleze de aceste modificări vor transmite cererea de acordare a tranșei de prefinanțare în valoare de maximum 30% din valoarea eligibilă a proiectului însoțită de o notă justificativă din care să rezulte că sumele solicitate sunt aferente unor cheltuieli necesare pentru următoarele 6 luni, de la depunerea cererii de prefinanțare, conform graficului de rambursare anexat contractului de finanțare.

✓ **Prelungirea termenelor pentru depunerea cererii de rambursare, pentru verificarea cererii de plată**

În continuare, având în vedere contextul actual, în care este limitată activitatea instituțiilor publice și a operatorilor economici, prin O.U.G. 52/2020 **se prelungesc anumite termene**, după cum urmează:

- a fost mărit intervalul de timp în care beneficiarul/liderul de parteneriat trebuie să depună *cererea de rambursare* care cuprinde cheltuielile efectuate din tranșa prefinanțată acordată, în cuantum de 50% din valoarea acesteia, de la 90 de zile cum era prevăzut prin art. 15 alin. 4 din O.U.G. 40/2015 la 180 de zile calendaristice, calculate de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare, cu mențiunea că aceste prevederi se aplică cererilor de prefinanțare depuse începând cu data intrării în vigoare a O.U.G. 52/2020, respectiv 21 aprilie 2020;
- a fost mărit de la 20 la 30 de zile lucrătoare termenul în care organismul intermediar/autoritatea de management efectuează *verificarea cererii de plată*, termen calculat de la data depunerii de către beneficiar/liderul de parteneriat a cererii de plată, cu mențiunea că aceste prevederi se aplică și pentru cererile de plată și cererile de rambursare înregistrate la autoritatea de management/organismul intermediar la data intrării în vigoare a a O.U.G. 52/2020, respectiv 21 aprilie 2020;

- a fost mărit de la 10 la 20 de zile lucrătoare termenul în care beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la organismul intermediar/autoritatea de management, în care sunt incluse sumele din facturile decontate prin cererea de plată, termen calculat de la data încasării sumelor virate de către autoritatea de management, cu mențiunea că aceste prevederi se aplică și pentru cererile de plată și cererile de rambursare înregistrate la autoritatea de management/organismul intermediar la data intrării în vigoare a O.U.G. 52/2020, respectiv 21 aprilie 2020

Toate măsurile sus menționate se aplică începând cu data intrării în vigoare a O.U.G. 52/2020, respectiv 21 aprilie 2020 și până la data de 31 decembrie 2020.

✓ **Procedura de modificare a contractelor de lucrări**

În plus, O.U.G. 52/2020 prevede și **procedura de modificare a contractelor de lucrări**, prin act adițional cu acordul părților pentru următoarele două situații:

- *în scopul introducerii unei clauze contractuale de plată în avans a echipamentelor și/sau a materialelor în vederea punerii acestora în operă, în conformitate cu obiectul contractului.* Pentru a se putea încheia un act adițional la contractul de lucrări este nevoie să fim în prezența unor contracte deja semnate, în condițiile în care costul creditului luat în calcul pe o perioadă de maximum 5 ani care ar fi trebuit contractat de antreprenor pentru susținerea a 80% din valoarea echipamentelor și/sau materialelor care sunt plătite în avans față de prevederile inițiale ale contractului nu depășește limita de 15% din valoarea contractului de lucrări respectiv.
- *modificarea prin act adițional să vizeze reducerea valorii minime a certificatelor interimare de plată, în cazul în care este stabilită o valoare minimă.* Această limită va fi aleasă de beneficiari în funcție de specificul contractelor, dar nu va fi mai mică decât echivalentul în lei al sumei de 150.000 euro la data semnării actelor adiționale.

Aceste proceduri sunt valabile începând cu data intrării în vigoare a O.U.G. 52/2020, respectiv 21 aprilie 2020.

În concluzie, în contextul actual, modificările aduse prin O.U.G. 52/2020 sunt binevenite pentru mediul de afaceri și pentru buna funcționare a proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile. Cu toate acestea implementarea lor poate crea dificultăți, O.U.G. nr. 52/2020 stabilind mai multe derogări de la O.U.G. 40/2015 care pot pune în dificultate procesul de identificare a legii aplicabile.